

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in
Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In
Sacrosanctum Euangeliū secundūm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

4. Angelus Domini descendebat secu[n]dūm tempus in piscina[m], &
mouebat[ur] aqua. Et qui prior desce[n]disset in piscina[m] post
motione[m] aqu[a]e sanus fiebat, à quacu[n]q[ue] detinebatur ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

crederent per illum. Sed & ipsi Ioanni prædicanti adeo absque ullis miraculis crediderant, ut illum esse Christum existimarent. Samaritani quoque Christo prædicanti sine ullis miraculis crediderunt. Christi quoque sola prædicatio omnes eum audientes ad credendum obligabat absque miraculis, eo quod quoscunque exterius docebat, eorum corda interius mouebat, ut qui vellent, possent credere. Ideo Christus Iudæis dixit: *Si non venissem & locutus eis fuisset, peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo.* Has igitur ob causas non erant illis miracula absolutè necessaria, nec illa audiē flagitare debebant. Hinc ad objecta patet responsio. Iudæi visis Christi miraculis adhuc increduli multo grauius peccauerunt, & absque miraculis hoc graui peccato caruissent. Quæ Prophetæ prædicterunt futura miracula, non erant expectanda à Iudæis ut crederent, sed Ioannis testimonio prius debebant credere, & illa postea miracula expectare, videlicet ad confirmandam nō ad generandam fidem. Omnis autem noua doctrina miraculis indiget, vel ad confirmationem fidei, vel ad ipsam fidem generandam, ubi nouus Magister nullam legitimam autoritatem habet. Neque hoc idè fit quasi sordeat nobis Christi veritas nisi alii unde fulciatur (ut gaffit Caluinus) sed quia nec Christus nunc amplius loquitur, nec legitimè ab eo missi, quibus absque miraculis credendum erat; sed tales loquuntur quorum & doctrina noua & authoritas nulla est. De hac re plura *Matth. ca. 16. § 24;* diximus super Matthæum, & supra in hoc Euangeliō ad cap. 2. Ioannis.

IN IOANNIS CAP. V.

4. Angelus Domini descendebat secundū tempus in piscinam, & mouebatur aqua. Et qui prior descendisset in piscinam, post motionem aquæ sanus fiebat à quacunque detinebatur infirmitate.

O & v s varia notandi & obseruandi contra nostrī temporis hæreticos. Primū, quod hoc tantum miraculū in tota veteri Scriptura non com-
memoratur, quum tamen ut rem longo tempore non scripta.
visitaram ac vulgarem Euangeliō commemoret. Iste unus languidus nunc sanatus totis 38. annis aquæ motum expectauerat,

uerat, nec nisi diutissima experientia aut miraculo fidem de-
disset ille, aut tot præterea languentes, cæci, claudi, aridi, tam
diu & tot annis expectassent aquæ motum. Valet hoc contra
eos qui nihil volūt credere nisi scriptum. Huius enim rei aut
origo, aut promissio, aut præceptum, quibus illi ad sanitatem
quærendam moueri possent, nusquam in Scriptura legitur.

2. *Creatura-
rum effica-
cia Deo no-
derogat.*

Secundò, quod virtus supernaturalis & miraculosa ipsi creatu-
rum, ut hic aquæ ab Angelo motæ, sine villa diuini honori
diminutione tribuitur, contra eos qui omnem efficaciam
creatuarum Deo derogare, & magici cuiusdam exorcismi
speciem habere existimant. Deus quippe pro suo arbitrio li-
berè elementis vtitur: quamuis operis effectus non nisi Deo

3. tribuatur. Tertio, quod talis virtus rebus sanctificatis tribu-
tur. In hac enim aqua pecora sacrificata ablui solebant, & ideo
in commendationem sacrificiorum hoc miraculum Deus
operabatur, ut notat D. Hieronymus in tract. de locis He-
braicis. Non fortasse quod eo in loco, quo sanationes ha-
bant, pecora sacrificanda primum lauarentur (quia in con-
chis ad hoc à Salomone constructis in ipso templo primò la-
uabantur) sed quod aquis istius piscinæ lauarentur: in qua,
postquam in templo lora carnes essent, omnes aquæ è con-
chis emittebantur, & per vias subterraneas aut aquæductus
effluabant. Erat enim ad radices montis, in quo templum si-
tum erat, hæc piscina. Quam sententiam sequitur Ariates

*Sacramen-
torum &
Sacramen-
talium
virtus.*

vetustissimus author in lib. de 70. Interpretibus. Valet autem
hoc contra hereticos, qui Sacramentorum & Sacramentalium
virtutem aliquam aut efficaciam à Deo illis ad religionis
commendationem communicatam & impertitam credere

4. *Festorum
dierum
discrimen.*

non possint. Quartò, quod hæc virtus non semper, sed certo
aliquo tempore operabatur. Erat enim hoc Paschale tempus
ad festi ipsius commendationem. Valet contra eos qui nul-
lum dierum discriminem ponunt, negantq; Deum gratia sua
beneficia diebus in honorem Dei festis ac celeribus libera-
lius clargiri, quam quouis alio tempore. Sanè Christus potis-
simùm diebus Sabbati, & festis Iudeorum, opera sua benefi-

5. *ca exhibebat.*

Quinto, quod non nisi eum iunabat hæc aqua
qui prius post turbaram aquam ingredi potuit. Hoc enim
nos docet, quod non sola fides aut interna deuotio semper
sufficit (quanquam illa imprimis requiruntur; & ubi nece-
sitas externa tollit remediaz, illa sola sufficere posunt) vt so-
leat heretici dicere Deum vbique iuuare, nec plus uno quam
alio loco iuuocantibus eum opitulari; sed quod aliquando

per externa loca & media iuare vult Deus, plūsque in uno loco quām in alio opitulari; plus apud certam alicuius Sanctorum memoriam orantes exaudire, quām vel apud aliorū Sanctorum vel apud eiusdem Sancti alias memorias. Qua de re sic sapienter scribit S. Augustinus. *Vbiq[ue] quidem Deus est, p[ro]t[er]v[er]ta[n]da.* Epist. 137.
& nullo continetur vel includitur loco qui condidit omnia, & eum à veris adoratoribus in spiritu & veritate oportet adorari, ut in occulto exaudiens in occulto etiam iustificet ac coronet: verum tamen ad ista que hominibus visibiliter nota sunt, quis potest eius consilium perscrutari, quare in alijs locis hac miracula fiant, in alijs non fiant? Moxque duabus citatis Sanctorum memoriis, S. Felicis Nolæ in Campania, & sanctorum Martyrum Mediolani in Gallia Cisalpina, vbi quotidiana tunc penè siebant miracula, addit: *Nunquid non & Africa sanctorū Martyrum corporibus plena est?* Et tamen nusquam hic scimus talia fieri. Sed optimam statim ex divinis Scripturis huius secreti rationem clarissimus Doctor subiungit. *Sicut enim, quod Apostolus dicit, non omnes Sancti habent dona curacionis, nec omnes habent diiudicationem spirituum; ita nec in omnibus memorijs Sanctorum ista fieri voluit ille qui diuidit propria unicuique prout vult.* Sic non nisi in hac piscina, nec nisi ad certum aquæ motum; nec olim nisi in Iordanæ sanari Naaman leprosum; nec hodie nisi ad certas beatissimæ Virginis in omnibus scie prouinciis Catholicis memorias (quas alio in loco recensuimus) varia tam externa quām interna beneficia deprecantibus largitur Deus. Sextò notari potest, quod ad huius miraculi operationē ministerio Angeli Deus virtutur, qui descendens aquam turbaret. Hinc enim discimus, non esse à Dei sapientia & prouidentia alienum, quod Angelorum aut Sanctorum suorum ministerio vel patrocinio in certis locis vtatur, ad varias gratiæ sue opitulationes fidibus conferendas. Sanè ynam miraculorum & opitulationum causam, quæ in certis Sanctorum memoriis fiunt, hanc adfert S. Augustinus, quod Deus merita martyrum per eorum memorias commendare solet, quia hoc nouit expedire nobis ad edificandam fidem pro qua illi Martires passi sunt. Sic docet in libro de cura pro mortuis gerenda, & lib. 22. de ciuitate Dei.

1. Cor. 12.

In Promptuariis
Carbol. in
festo nativitatis
B. Virg.

6.

Sanctorum
patroci-
nia.

Cap. 15.
Cap. 9. &
10.

14. *Iam noli peccare, ne quid tibi deterius contingat.*

Contaminat hanc Christi sententiam Caluinus his verbis. *Peccati patr[on]i agit immu-*
Quum peccare vetat, non exigit ut ab omni peccato sit Caluinus.